

Leena Tanskanen, toimittaja

Yksi Espoon asuntomessujen hulpeista erikoisuuksista on seitsemän kytketyn kivitalon rivistö. Suomeen tämä rakentamisen tapa rantautuu messujen myötä ja kuten niin moni muukin tyyllinen virtaus, hienoisella viiveellä.

– Meillä on pitkä puurakentamisen perinne ja aina on ollut tilaa rakentaa. Suomessa on tehty talot seisomaan keskelle isoa tonttia. Etenkin pääkaupunkiseudulla tontit ovat kuitenkin melko kallia ja rakentamismaata voi nykyään olla vaikea saada, Blok-It -talon suunnittelija, arkkitehti *Aaro Virkkunen* pohtii.

Korttelin kokonaisuunnittelussa Espoon kanssa yhteistyötä tehnyt ja messutalo Tetriksen suunnittelut arkkitehti *Katja Maunuaho* tietää, että kytketty malli asettaa suunnittelulle omat haasteensa. – Toisissaan kiinni olevien talojen suunnittelu ja yhteensovittaminen vaatii aikaa ja yhteisymmärrystä. Rasisopimuksia laadittaessa naapurusten välinen yhteispeli oli välttämätöntä. Pieniä myönnytyksiä varmasti jouduttiin tekemään puolin ja toisin. Rakennuspaikka antoi suunnittelulle kuitenkin selvät suuntaviivat, sillä pienellä tontilla ei tilaa ollut harkittavaksi.

KYTKETYISTÄ PIENTALOISTA SUUNTAUS

Alueen kaavoituksessa mukana ollut arkkitehti *Mikko Kivinen* uskoo, että kytkettyjen pientalojen rakentaminen voi kääntyä tiivistä kaavoitettujen kaupunkimaisten ympäristöjen suuntaukseksi lähitulevaisuudessa. Kivitalot ovat viime vuosina kasvattaneet suosiotaan.

– Tämä tapa saattaa suomalaisista vielä tuntua harvinaiselta ja erikoiselta, mutta esimerkiksi Keski-Euroopassa näin on jo totuttu rakentamaan. Tiiviissä pientalorakentamisessa on etuja. Se on hyvä vaihtoehto esimerkiksi kerrostaloasumiselle kaupungissa. Näillä tonteilla on korkeita tehokkuuksia eli vaikka tontit ovat pieniä, rakennusoikeutta on melko paljon, Kivinen kuvaillee.

Kauklahden seitsemällä kivitalolla on omat suunnittelijansa. Kivitalojen tyyli ovat moderneja ja yksilöllisiä, vaikka lähtökohtana kaavoituksessa on ollut suunnittelulle tiukat rajoitukset antava matala ja tiivis kaupunkirakentaminen.

– Suunnittelussa on otettu huomioon Kauklahden kylämäisyys esimerkiksi siten, että yli 3-kerroksisia taloja ei rakennettaisi. Julkisivu- ja kattomateriaaleja sekä istutuksia on harkittu vehreän ympä-

ristön hengessä, Kivinen kertoo.

Kivitalojen rakentajat haluavat entistä tilavampia koteja, mikä on näkynyt myös rakennusluvuissa. Kauklahden taloissa tilaa on saatu tehokkaasti avaralla huonekorkeudella. – Koska talot ovat kiinni toisissaan, ei rakennuksen korkeutta voinut nostaa loputtomasti. Tetris sai nimensä tilan ja tehokkuuden vaatimusten mukaan. Erikokoiset tilat rakentuvat toistensa lomaan kuten erilaiset palikat Tetrispelissä. Neliöt ja kuutiot käytetään parhaalla mahdollisella tavalla, Maunuaho kertoo.

MONELLA RUNGOLLA MONENLAISTA PINTAA

Kauklahden kytketyt pientalot ovat nykyaikainen esimerkki vaihtoehtojen synnyttämästä yksilöllisyydestä. Monimuotoisuuden vaara, liika karnevalistinen linjattomuus, on vältetty lähtöajatuksella matalasti ja tiivistä sekä kiviaineksen monipuolisella hyödyntämisellä. Kivi näkyy julkisivuissa monessa eri muodossa tiilestä rapattuun pintaan. Taloja yhdistävät myös samansuuntaiset, maanläheiset värisävyt.

Runkomateriaaleja on useita. Ne vaihtelevat Si-porexista tiileen, teräkseen ja harkkoon. Suunnittelijat korostavat, että rakennuksen rungon valinta on monitahoinen prosessi, jossa on otettava huomioon niin rakennuksen omistajien, käyttäjien kuin itse rakennushankkeeseen osallistuvien tahojen tarpeet. Myös rakennuksen sijainti ja ympäristö asettavat vaatimuksia valinnoille. Perusratkaisuissa betonin uudet tuotteet ja sovellukset ovat lisääntyneet voimakkaasti, esimerkkinä alapohjien elementtiratkaisut. Tiili tekee vahvasti tuloaan julkisivumateriaaliksi.

Pientalon rakentajan eduksi tiilen ominaisuudet ovat kehittyneet. Virkkunen kehuu Blok-It -talon runkona käytettyä Wienerbergerin Poroton-kennotiiliharkkoa. – Kennotiili on hyvin kätevää ja jouhevoittaa rakennusprosessia. Tiilen ominaisuuksien ansiosta lisälämmöneristystä tai erillistä höyrysulkuja ei tarvita. Kaikki tarvittava on yhdessä ja samassa paketissa, Virkkunen kertoo.

Kauklahdessa tavoitteena on laadukas ja kestävä rakentaminen. Tästä kertoo myös se, että kytkettyjen talojen välipohjat ovat paikalla valettua betonia. – Välipohjaratkaisua ei olisi muuten voinut toteuttaa järkevästi. Tetris-talossa välipohja on kahdessa tasossa. Välintasanteella on makuuhuone ja

työpistetilä sekä ylempänä tasona, jolla on makuuhuoneita ja saunaosasto, arkkitehti *Ari Bungers* kuvaillee.

KIVELLE PEHMEYTTÄ PUUTARHALLA

Kauklahdessa vihreydellä ideoidaan luovasti. Esimerkiksi Blok-It -talon sisäänkäyntiä ympäröi harmonisesti muurattu ulkopiha, jonka sisälle on suunniteltu kasvamaan iso puu. Muutoin taloissa ei juurikaan ole oleskeluun tarkoitettua etupihaa.

– Ulkopihan avulla saadaan yksityisyyttä ja omaa tilaa myös rakennuksen etualalle, Virkkunen sanoo ja jatkaa: – Persoonallista arkkitehtonista ilmettä kivitaloon voi luoda esimerkiksi ulkopihalla ja suurilla ikkuna-aukoilla.

Mielenkiintoisia lisäulottuvuuksia kivitaloihin tuovat terassit, parvekkeet ja piharakennukset, joihin on rakennettu niin saunaa kuin varastoakin. Esimerkiksi Linnea-talon edustalle on suunniteltu puolikaaren muotoinen varasto- tai lisärakennus. Tetriksen pihalla puolestaan on monitoimitila ja kesäkeittiö.

– Pihapintojen materiaalina on käytetty poltettua pihatiiltä, joka on Suomessa aika vähän käytetty materiaali. Tiilitalon pihalla se tuntui luontevalta valinnalta, Maunuaho sanoo.

1
Persoonallista perspektiiviä. Linnea-kivitalon puoliympyrän muotoinen piharakennus täydentää hyvin jyhkeää päärakennusta.

2
Kytkeytyt kivitalot ovat Espoon asuntomessujen erikoisuutta. Hollannissa jo tuttu rakennustyyli tekee nyt tuloaan myös Suomeen.

3 Tuomas Pietinen

ESPOO HOUSING FAIR PRESENTS MODERN STONE HOUSES

One of the special features of Espoo Housing Fair is the row of seven linked stone houses. Architect Mikko Kivinen who has been involved in the planning of the area believes that in the near future detached houses linked together may become a primary trend in densely planned urban areas. The popularity of stone houses has increased in the recent years.

– The Finns may still find this a rare and strange method of building, but in Central Europe for example, this is quite a typical approach. Densely built areas of detached houses provide a good alternative to e.g. urban apartment buildings. The plot ratios are high despite the small size of the plots and the large building rights, says Kivinen.

The seven stone houses in Kauklahti were each designed by different architects. The styles are contemporary and individual, although the starting point in town plan-

ning was low-rise and dense urban building, which entailed strict design restrictions.

– The village-like image of Kauklahti influenced the planning process, and the height of the buildings, for example, was limited to three storeys. Façade and roofing materials as well as plantings were selected so as to create a green atmosphere to the environment, Kivinen tells.

Stone house builders want more spacious homes, which is also reflected in the building permits. In the Kauklahti houses increased room height has efficiently created more space.

Stone is visible in the façades in many different forms, from brick to plastered surfaces. Earth colours form another similarity between the houses. Many different frame materials, from Siporex to brick, from steel to building blocks, have been utilised.